

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Diatribai De Primis Veteris Frisiae Apostolis, Sive
Dissertationes, quibus eoru[m] anni, actus, res,
personae, loca, tempora in eorundem actis occurrentia,
discutiuntur, illustrantur, erroresque ab ...**

Bosschaerts, Willibrord

Mechliniae, 1650

132. De Taxandria seu Pago Taxandrio de quo in Testamento.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10958

DISSERTATIO CXXXII.

De Taxandria seu Pago Taxandrio de quo
in Testamento.

MEnapios (de quibus frequens mentio apud Iulium Cæsarem, & Tacitum) è sede inter Rhenum & Mosam olim fugatos, ante tempora Taciti hunc tractum habitasse regnante Vespasiano Imperatore, clarum est ex eodem hist. lib. 4. ubi ait : *Ille (Ciuilis rebellium Romanis Germanorum dux & incentiuum) ut cuiq; proximum, vastanti Vbius Treuerosq; & aliam manum transire Mosam amnem iubet, ut Menapios, & Morinos & extrema Galliarum quaterens.* Ex Plinius : *A Scaldi incolunt externi Taxandri pluribus nominibus, deinde Menapij &c.* Strabo lib. 4. : *Novissimi Menapij Galliarum ab hac parte fluminis.* Ptolomæus quoque eos sua ætate facit Cismosanos, Oppidumque ad Mosam tribuit Castellum, quod nunc Kessel vocari plerique volunt.

Quot annis aut sæculis mansionem ibi nacti sint, incompertum est. Tandem (iuxta Pontum Heuterum lib. 1. de Veterum Belgio cap. 10.) Menapij è Ditione quæ est iuxta Mosam ac Saldim, à nouis hostibus Toxandris, seu Taxandris pelluntur, qui vnde venerint, non legitur, sed occupasse eos pulsos Menapijs totam campiniam Brabanticam, è collatione veterum scriptorum, facile colligitur. Etenim Amm. Marcell. lib. 17. horum mentionem faciens in hunc modum scribit : *Quibus paratis petit omnium primum Francos, eos videlicet quos consuetudo Salios appellauit, ausos olim è Romano solo apud Toxandriam locum, habitacula, sibi fingere praelicenter, cui tum Tungros venissent, occurrit Legatio prædictorum*

dictorum. Probat deinde Marcellinum loqui de Taxandria nostra Brabantica. Vnde patet Taxandros non esse indigenas, ut supra testatum habemus ex Plinio.

Quam partem Brabantie primo inuaserint aut inhabitauerint, non liquet. Imperante Constantio Augusto Francij Salij (sunt ij Transisalani) Taxandros adoriuntur & aliquot locis expellunt. Verum à Iuliano Cæsare Constantij negotia ab anno Christi, 356. vsque in annum 363. in Gallijs procurante mox reprimuntur & reijciuntur. Latissime ex angustioribus paulatim inter Scaldim & Mosese extendisse patet ex testamento S. Willibrordi ante recitati: item ex diplomatibus variorum Regum, ut Caroli Calui anno 877: *Carolus Dei misericordia Imperator Augustus ob amorem Dei & deprecationem Richildis Imp. coniugis nostra concedimus ad usum fratrum seu sororum sanctimonialium & canonicorum Niella Cœnobij quod conditum est in honore S. Mariae in quo etiam S. Gertrudis corpore quiescit &c. Villulam Forest in Taxandro.*

Idem confirmat Suencheboldus Rex vocans similiter Villulam Forest in Pago Taxandriae anno 897.

Est vero Villula Forest modo vicus dictus *Doost* non adeò longe distans ab Oppido Herentalensi in confinio Brabantiae & Ditionis Leodiensis miliario circiter ab insigni Cœnobio Auerbodiensium Ordi. Præmonstratensis quod Foresti Ecclesiam & decimas possidet à Niualesibus vel à ius habentibus olim donatas, ut mihi perscripsit R. D. Egidius de Voeght eiusdem Cœnobij Canonicus polihistor.

Otho secundus Imperator possessiones veteres Monasterij S. Bauonis Gandensis confirmans diplomate dato anno 976. in Pago Tessandriae ponit Northeruic *Doost* *Derwijck* paruo spatio à dicto oppido Herentalensi & *A- dingham*

dingeham Itcum medio ferme itinere inter Liram & idem oppidum. Quinimo Diuæus lib. 1. Rerum Brabanticarum Liram Ciuitatem & Werchten vicum ad Demerā inter Louanium & Mechliniam Taxandriæ adscribit, adeo spatiosè promouerunt Taxandri.

Qua autem de causa hæc (pergit Hauterus) Brabantia pars, oblita Menapiorum ac Taxandrorum, Campinia, Campania, aut Kempenia postea sit dicta, fateor me ignorare. Vulgatis enim Belgarum Annalibus, in rebus vetustis (nisi probatos allegent authores quod eis rarum est) fidem adhibere non soleo, ac proinde eorum fabulas nunquam recito. Si cui placeat inditam appellationem à Præfekte quodam Romano nomine Campano, aut eiusdem nominis Tungrorum Principe de quo Tacitus lib. 20. per me licet, nam neque ego ab hac opinione horreo. Cum autem è dicto Taciti lib. 20. palam constet, fuisse eo tempore inter alios Tungrorum Principes hunc Campanum, quis negabit & antea, & postea, plures eius nominis extitisse? inter quos forte vnus tanta erga Romanos fuisse merita ut hic Menapiorum (nunc Brabantia) tractus illi dono fuerit datus, ac ea forte de causa in posterum ex eo denominatus. Hac coniectura est mea ut & plura que alia, de quibus lectori liberum manet iudiciū. Ego cum Campiniam seu Cempeniam peragrarem, inueniremque esse omnino campestram, planam, minime montosam ac syluosam, iudicauit nomen accepisse à Campis quasi ditio Campestris & hoc præsertim respectu alterius partis Brabantiæ circa Louanium, Bruxellas, Namurcum, Thenas, quæ omnino est montosa, siluosa & inæqualis.

Nota Plinium supra dicere à Scaldi incolu ntexterni Taxandri pluribus nominibus, ex quo datur intelligi Taxandros varias Campiniæ portiones inhabitasse idque sub diuersis appellationibus, sicuti modo, ita ut alij simpliciter vocentur Campinienses, alij Pelandi (antiqui credun-

creduntur Pemani) alij Maeslandij, alij Campiniæ Leodienſis.

DISSERTATIO CXXXIII.

An Taxandria ante predicationem SS.

Lamberti, & Willibrordi fuerit
ethnica ?

Sunt qui imaginantur eam totam ethnicismo manſiſſe inuolutam, & Chriſtiana luce caruiſſe ante eorum accessum. Inter eos videtur ſenſiſſe Diuæus lib. 1. rerum Brabanticarum cap. 9. inquiens: *Feritatis Taxandrorum magnum eſt argumentum, quod ex inferioribus Germanis ultimi Chriſti fidem ſuſceperint, predicante nempe D. Lamberto Tungrorum Episcopo; ut mirum ſit Pipinos Duces, Principes inuictiſſimos, ac religioſiſſimos, non ante hunc populum à gentilitate reducere potuiſſe.* Verum fallitur magnopere, ut & reliqui, præſertim ſi de tota Taxandria accipiatur. Patet 1. ex teſtamento S. Willibrordi iam producto ubi ipſi ante conditum Epternacum vel paulò poſt donantur in Taxandria Eccleſiæ, nominantur Clerici, Religioſa fœmina. Nec loquitur de recenter natis, ſed de præexiſtentibus & vetuſtioribus, nec de eius prædicatione vlla fit mentio.

Secundò, circa annum 600. quo nec S. Lambertus, neque S. Willibrordus erant orti, egit in **Sammelo** Taxandriæ loco S. Dimpna ex Hibernia profuga cum ſacerdote Gereberno. Verosimile eſt ibi fuiſſe ſacellum ubi Diuina Chriſtiana celebrabant. Saltem certum eſt tum exſtiſſe in vicina Gela, municipio modo celebri, templum S. Martini,